

ВАШЕ ПРИЗВИЩЕ. ЗВІДКИ ВОНО?

Від нині незрозумілих, можливо, укорочених або й перевернутих імен Цип, Ціп утворені прізвища Ципан, Ціпан, Ципрук, Цупрук; Чай (Нечай) — Чайка, Чайковський; Чемир — Чемерис; Чич (о) — Чичук; Шева (Сєва), Всеволод — Шевело, Шевель, Шевелюк; Юній — Юнін.

Деякі прізвища маємо в районі від польського імені Юзеф (Йосип) — Юзепчук, Юзенчук, Юзюк, Юзьков, Юсько, Юсенко.

Колись популярне ім'я Юрій лягло в основу прізвищ Юрчук, Юрчик, Юрченко, Юревич, Юрець; ім'я Юхим (Єфим) — Юхимчук, Ющук, Юхно, Єфимчук, Єфименко.

Довгенький прізвищний ряд від імені Яків (Яць, Ясько, Яцюх, пол. Якуб, Куба) — Яковчук, Яковець, Яковишин, Яковлев, Яцик, Ятчук, Яцюк, Яцков, Яцук, Яцута, Цюх, Яскевич, Ясенюк, Ящук, Якунін, Яконський, Якобчук, Якоба, Кубай, Коб'як, Кубацький.

Було поширене у нас польське здрібніле ім'я Ярош (Ярослав). Свідками цього є прізвища Ярош, Ярошко, Ярошевич, Ярошинський, Ярошевський, Ярощук, Ярославський.

Закріпились у прізвищах імена Яким — Якимчук, Якименко, Яхим'юк; Ярема (Єремія) — Яремович, Яремов, Яримович, Ярименко, Єремесв, Єремов; Ярмолай (Єрмолай, Єрмак) — Ярмолюк, Ярмольчук, Ярмак, Єрмоленко, Єрмолов.

Від імені матері найменше дітей утворювались рідко, головним чином у тих випадках, коли жінка рано залишалась вдовою і ставала главою сім'ї або коли діти народжувались поза шлюбом. Є кілька десятків таких прізвищ і в нашому районі:

Антосьєв, Варюхін, Гапич, Гасюк (Гапа, Гася, Гапка), Гальчук, Галенюк, Галенчук, Галиця, Галкіна (Галина), Ганін (Ганна), Горпинчук, Груша (зменшене від Горпини), Зосич (Зося, Софія), Євчук, Євко, Євич, Марисюк, Марусюк, Марусов, Маланчик, Матрьоніна, Мотрич, Одарчук, Парасюк, Пазенюк (Пазя, Пелагея), Катеринчик, Кашенко (Катерина, Кася), Рисюк (Рися, Лариса), Рахільчук (Рахіль), Ребекевша (Ребека), Соломіна, Соломко, Солома (Соломіна, Соломія), Солощук (Солоха), Ляля, Лялік

(Ляля, Євлалія, Лариса), Хіврич (Хівря), Христюк, Химич, Югич, Юганець (Югина, Івга), Ягущин (Ягуся, Ядвіга). До цієї ж категорії можна віднести і такі прізвища, як Удовиченко, Вдовенко.

У великій групі українських та й російських прізвищ закріпились слова, що вказують на ремесло, професію та вид заняття окремих наших дідів-прадідів. З виробництвом речей домашнього вжитку, сільськогосподарських знарядь, одягу, взуття тощо пов'язані такі прізвища, які, до речі, крім поодиноких, поширені в районі:

Бондар, Бондарчук, Бондарук, Бондарець, Бондаренко, Бондарєв, Гонтар (той, що виготовляє гонт), Гончар, Гончарук, Гончаров, Кравець, Кравчук, Кравченко, Кравчик, Кравченя, Кравцов, Коваль, Ковалик, Коваленко, Ковальчук, Ковальковський, Ковальський, Кузнецов, Колесник, Колесніков, Колесов (колісний майстер), Кафтанюк (швець жупанів), Римар, Римарець, Римарук, Римаришин (від слова лимар — той, хто виробляє дрібні шкіряні речі), Столярчук, Стельмах, Стельмашок, Ткач, Ткачук, Ткаченко, Ткаленко, Токар, Токарець, Токарчук, Теслюк, Тесленко, Тисельський, Швець, Шевчук, Шевченко, Швачко, Шваюк, Цегельник, Поштар.

А ось прізвища, утворені від слів, що означають професії харчової промисловості:

Мельник, Мельничук, Мельниченко, Мельницький, Мірошніченко, Мукосій, Кухар, Кухарчук, Кухарук, Кухта, Кухман (помічник кухаря), Повар, Поваров, Винокур, Винокуров, Віннічук, Вінічук, Пивовар, Пивоварчук, Ковбасюк, Олійник, Пекарський, Кочмар, Корчмарський, Корчемний, Корчевний (всі 4 прізвища від слова «корчмар»), Шинкар, Шинкарук, Шинкаровський, Рибак.

Будівельні професії закріпились у прізвищах Муляр, Мулярчук, Мулярець, Кладько, Плотнік.

Ростислав ЖУРОМСЬКИЙ.

(Продовження. Поч. в №№5, 7, 9—13).